

UNIREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an 150 Lei
Pe jumătate 75 Lei
In străinătate 300 Lei

Iese odată la săptămână

Adresa: „UNIREA POPORULUI”, Blaj, Jud. Târnava-mică
Director ALEXANDRU LUPEANU-MELIN

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plăteac: un șir mărunț odată 5 Lei
a doua și a treia oră 4 Lei.

Părțile slabe ale creșterii de azi

— Păreri desfășurate într-o vorbire la o adunare a A. G. R. U.-lui —
de Gavril Todica

Să mă ierte domnii medici, domnii profesori și învățători cari întâmplător se află aici, dacă în cele următoare voi face unele abateri în domeniul domniilor lor, în domeniul igienei și al educației (creșterii) moderne.

O parolă a igienei și creșterii de azi sună așa: „Minte sănătoasă în trup sănătos”.

Ca toate proverbele și regulile omenești, așa și regula aceasta, nu are valoare nefărmurită, ci una foarte redusă. De câte ori nu ați văzut și nu vedeți oameni tineri, sănătoși, frumoși, cari în viață nu sunt decât niște huiani alergând după femei, sau întors: femei tinere, frumoase, sănătoase, alergând după bărbați. Adecă: oameni de aceștia au „trup sănătos”, cum cere creșterea de azi, dar mintea cam subțirică, beata de ea! Pe cât e de puțintică, pe atât de ușor sboară în toate părțile, unde n'ar trebui să sboare, până o pățește, după vorba cântecului poporan:

*Frunză verde de pe meri,
Slabă i mintea la muieri,
Dar mai slabă-i la bărbat,
Că umblă cu capul spart!*

Iată dar, că una e dorința educației și a igienei și alta e împlinirea datorinței. Educația dorește „minte sănătoasă în trup sănătos”, viața ne dă trup sănătos dar minte cam ticnită...

—Oare de ce?

După părerea mea, motivul e simplu. Se dă prea mare atenție (grijă) trupului și prea puțin atențiune sufletului. Se face prea multă „educație fizică” (creșterea trupului) și prea puțin educație religioasă-morală. Dintre institutele noastre de învățământ din apropiere, mi-se pare că numai în Blaj se mai păstrează obiceiul din bătrâni de a se da tinerimei școlare și creștere mai religioasă. Adevărat, că tinerimea nu o prea pricepe. Cel puțin jumătate dintre elevi se bucură când pot face câte-o strengărie, câte-o năzdrăvanie, câte-o călcare de disciplină. Dar nu face nimic. Urmează viața cu necazurile ei. Când tineri de aceștia neastâmpărați dau cu capul de toți pereții... se deșteaptă ei, și își aduc aminte cu duioșie de învățăturile bune ce le-au primit în Blaj.

Un alt punct al creșterii de azi îl formează sporturile. Toată lumea aleargă la sporturi. În toate țările se înființează societăți după societăți de sporturi. Și lucru curios: pentru toate se găsesc ajutoare de milioane, fie din partea statelor, fie din partea unor bogătași darnici. Dumnezeu mă ierte, dacă greșesc, dar

mi-se pare că și în privința aceasta am apucat și apucăm pe căi strâmbe și exagerăm, adecă facem prea multe sporturi. Iar tot ce-l exagerat (prea mult), nu-i sănătos. Chiar mâncările bune, dacă le gustăm în măsură prea mare, ne strică stomacul, ne îmbolnăvesc. Țăranul e mai cuminte în privința asta. Nu cunoaște decât un sport cum se cade: *lucrul câmpului*. Tineretul dela sate mai cunoaște, în zile de sărbătoare, *joțul*. Iar copiii: mingea, săniușul. Și cu toții se deprind vara, când se scaldă, la înotat.

Oare nu era mai înțelept lucru din partea educației moderne și a igienei, dacă îndrepta iubirea de sporturi a tinerimei spre lucrurile agricole și spre alte mișcări folositoare? La aceste nu trebuiesc nici măcar costume (halne) scumpe!

Am cetit undeva niște constatări interesante. Sportiștii pățimași nici nu trăiesc mult, cam pe la 40 de ani sunt consumați și se potcovesc din lumea asta iubitoare de sporturi. Dar țăranii de 70—80 ani vedem destui în toate satele.

Dacă ați ceti viețile sfinților, v'ați convinge că aceștia au trăit mai mult cu cuvântul lui Dumnezeu decât cu mâncări omenești. Totuș mulți dintre ei au trăit peste 70 de ani, iar alții au împlinit sută.

Ași recomanda deci membrilor A. G. R. U.-ului, ca în convențiile lor, să pună și să discute și probleme de aceste, printre celelalte puncte de program, ce și-le vor statoi peste an.

Se schimbă planul de învățământ al școlilor normale. Di Ministru al Instrucțiunii a hotărât să schimbe planul de învățământ de până acuma al școlilor normale, și anume de așa ca să nu mai aibă 7 ci 8 clase, iară elevii să fie cât se poate de bine aleși.

Căsătoria alor 6000 perechi deodată. Dupace Japonezii au cuprins deja China și Mancluria, vreau acuma s'o colonizeze cu Japonezi. Guvernul a făgăduit că dă pământ în deajuns la 6000 de perechi tineri căsătoriți, nevestelor le face o școală anume de gospodărie, și apoi le mai dă și atâția bani gata cu cât să-și poată zidi câte o casuță constătătoare din câte două camere. Tinerii s'au anunțat, guvernul l-a ales, ei apoi și-au ales câte o fată, pe care guvernul a trimis-o la școala de gospodărie. Căsătoria se va face deodată, la 1 Octomvrie, pe când casele vor fi toate zidite gata iară pământul măsurat și dat în primire.

Să mergem la Roma!

Am făgăduit într'un număr trecut că vom da, îndată ce-l vom avea, programul pelerinajului la Roma, pelerinaj ce se va face, cu binecuvântarea Exelenței Sale Înaltpreasfințitului Părinte Mitropolit și a Preasfințitelor noștri Arhierei, sub conducerea p. canonic mitropolit Dr. Ioan Coltor.

Plecarea se va face în 27 Septemvrie la ora 1,00 din Oradea, peste Budapesta și Triest. În 28 Septemvrie, la ora 14,03, pelerinii vor sosi la Veneția, orașul cel mai frumos din lume, unde vor poposi până a doua zi, când, la ora 14,30, vor pleca la Padua, unde vor vizita mormântul și biserica sfântului Antoniu. Tot în aceeași zi, la miezul nopții, vor sosi la Florența, acolo vor asculta în ziua de 30 Septemvrie liturghie românească, vor vedea orașul și casa marelui poet Dante, apoi vor vedea Fiesole și S. Croce. La ora 21,52 vor sosi la Assisi, unde vor asculta din nou o liturghie românească, și apoi, în seara de 30 Septemvrie, la orele 20,25, vor sosi la Roma.

La Roma vor sta până la 5 Octomvrie. În ziua de 4 Octomvrie vor fi primiți în audiență de sf. Părinte.

În ziua următoare vor pleca la Neapol, iară în 6 Octomvrie pe insula Capri. În 7 Octomvrie se va face excursie la Pompei, de unde vor merge la Possuoli și Solfatara. În 8 Octomvrie vor pleca, peste Roma, la Pisa, unde vor vedea între altele și vestitul turn înclinat, și apoi noaptea vor sosi la Genova, unde vor vedea între altele și casa lui Cristofor Columb, descoperitorul Americii, și apoi marea. La 10 Octomvrie vor sosi la Torino și apoi la Milano, în domul (catedrala) cel vestit în care oraș vor asculta din nou o liturghie românească, vor face o excursie la Padua, unde vor asculta din nou o liturghie românească slujită chiar pe mormântul sfântului Antoniu, de unde vor pleca, în 12 Octomvrie, peste Triest și Budapesta, la Oradea, în ziua de 14 Octomvrie, ora 7,30 dimineața.

Acest pelerinaj este mai scump, costează Lei 12,650. La acesta se vor înscrie numai oamenii cu dare de mână.

Cei mai sărăcuți vor putea vedea Roma și pe Preafericitul Părinte al creștinătății pentru suma de 7,650 Lei. Ei vor pleca cu grupul mic, tot la 27 Septemvrie, și vor vedea tot ceea ce văd și ceilalți până la Roma, numai că în 6 Octomvrie se vor despărți de ceilalți, nu vor face excursie pe insula Capri nici nu vor merge la Napoli, ci vor pleca, la 7,00 dimineața din Roma la Veneția și de acolo, peste Triest și Budapesta la Oradea, unde vor sosi în dimineața zilei de 8 Octomvrie, la 7,30. Pelerinajul acestora va fi așadar mai scurt cu 6 zile decât a acelor din grupul mare.

Toți aceia cari au de gând să ia parte la acest pelerinaj, să se anunțe cel mai târziu până la 10 August 1933 pe adresa: *Administrația Centrală Capitulară din Blaj*, trimițând până la aceeași zi și costul pelerinajului. După această zi nu se mai primesc înscrieri.

La pelerinaj pot lua parte și români ortodocși.

Pentru ce s'a schimbat la față Domnul

Duminecă în 6 August ar fi să se cetească evanghelia a noua după Rusalii, însă, căzând pe atunci sărbătoarea Schimbării la față a Domnului, nu se cântă nimic a Duminecii, nici măcar evanghelia, ci numai rânduiala sărbătorii. Evanghelia liturghiei este cea dela Mateiu cap 17, stih 1—9, în care ni-se descrie marea minune a Schimbării la față a Domnului.

Fiind vorba însă de schimbarea la față, e bine să ne gândim, de câte ori și în ce fel s'a schimbat Domnul.

Înainte de toate la naștere, când din Dumnezeu ce era, Dumnezeu — Cuvântul trup s'a făcut și s'a sălășluit întru noi (Ioan 1, 14). A doua schimbare a fost aceea care s'a făcut pe cruce, când așa a fost de plin de urmele bătailor, de rane, de scupături, cu cununa de spini pe cap, cu mâinile și picioarele întinse și bătute cu euie pe cruce, cu pieptul și inima străpunsă, încât nu mai sămăna, nu numai a Dumnezeu, dar nici a om. A treia oră s'a schimbat Domnul, la învierea sa din morți, când trupul său putea trece prin pereți, fiind ușile încuiate. Cu toate acestea era trup ca toate trupurile, căruia îi trebuia și de mâncare. A patra schimbare a Domnului este aceea de pe sfintele altare, unde trupul său cel preasfânt apare în formă de pâine iară sângele său în formă de vin. A cincia schimbare a fost în sfârșit aceea despre care ni-se povestește în sf. evanghelie de astăzi, când fața lui a strălucit ca soarele, iară hainele lui s'au făcut albe ca lumina și l-a umbrat pe el un nor luminos și un glas din nor care a mărturisit că „acesta este fiul meu cel iubit, întru carele bine am voit, pe acesta să-l ascultați“, așa că ucenicii au căzut pe fețele lor și s'au spăimântat foarte, încât a trebuit să vină însuși Isus și să se atingă de ei și să le zică: „sculați-vă și nu vă temeți“.

Și acum să vedem, pentru ce s'a schimbat la față Domnul?

Sfinții Părinți ne spun mai multe cauze.

Întâiu, ca prin strălucirea și mărirea sa cea de pe munte, precum și prin mărturisirea lui Moise și a lui Ilie, să le arete apostolilor săi că el de fapt este Dumnezeu, asemenea Tatălui și Spiritului Sfânt, dar că această dumnezeire a sa este ascunsă sub forma sa omenască, așa că oamenii nu o puteau vedea decât din faptele sale.

A doua cauză este că pe atunci se pregătea deja de patima sa cea de bună voie. Le-a arătat deci apostolilor săi mărirea sa, pe cât puteau ei s'o cuprindă, ca să nu se sperie prea tare când îl vor vedea spânzurat pe lemnul crucii, asemenea unui ucigaș și făcător de rele, cu un cuvânt ea, cu acel prilej de mare ispită pentru ei, să nu-și piardă chiar întreg curajul și nădejdea.

A treia cauză este, pentru că a voit să le arete apostolilor săi, în ce formă are să vină a doua oră pe pământ, ca să judece viii și morții. De aceea a apărut deodată cu această schimbare la față și prorocul Ilie, care este premergătorul și însoțitorul veșnicului și dreptului judecător, precum și Moise legiuitorul celce a primit, chiar din mâinile lui Dumnezeu Tatăl cele două lespezi de piatră, pe cari erau scrise cele zece porunci.

A patra cauză pentru care s'a schimbat la față Isus este, conform mărturisirii sfinților Părinți, ca să întărească în apostoli credința că după suferințele, necazurile, durerile și patimile grele și multe din viața aceasta vor ajunge la fericirea veșnică, schimbându-se și ei, asemenea lui Isus pe muntele Taborului, în fericiți și sfinți, cu fețele strălucitoare și cu hainele luminoase, stând în tovărășia sfinților și ascultând glasul mângâitor al lui Dumnezeu Tatăl.

A cincia cauză este pentru că a voit să ne arete că precum el a știut să biruiască asupra răului, a suferințelor și a chinurilor, — tocmai fiindcă sufletul său a stat pururea în lumină, nelăsându-se ispitit de iatunerec, — așa vom birui și noi asupra tuturor relelor, suferințelor, ispitelor, patimilor și necazurilor, prin muncă cinstită, fie aceea munca spiritului, fie a trupului, căci amândouă sunt pe o formă de prețuite și de răsplătite de Dumnezeu, cu atât mai ales că însuși Mântuitorul a lucrat atât trupește, până la 30 de ani în atelierul tatălui său crecător, cât și sufletește, trei ani propovăduind evanghelia mântuirii.

Să preamărim deci și noi astăzi, pe celce s'a schimbat la față în muntele Taborului și să i-ne închinăm ca unui Dumnezeu adevărat, făgăduindu-i că vom munci eu drag pentru a ne mântui pe urmă sufletele.

Părintele Iuliu

Preasfințitul Iuliu al Cluj-Gherlei

în vizitație canonică în tractul Gârboului

În zilele noastre, când credința multora e pusă la grea încercare și când poporul nostru dela sate, deși bun de suflet, este înbătat de vorbele deșarte ale multor reprezentanți ai iatunerecului, ca în totdeauna și acum conducătorii bisericii noastre țin mult la luminarea credincioșilor încredințați păstoririi lor. Astfel, după cum s'a arătat în „Unirea Poporului“, P. S. Sa Dr. Iuliu Hossu Episcopul Cluj-Gherlei, însoțit de Reverendissimul I. Agârbiceanu, de profesorii de teologie Dr. Lemeni și S. Popa, de Mult On. Dem. Mureșan protopop tractual și de On. Gavril Borz ca diacon tractual, a întreprins o vizitație canonică prin satele din tractul Gârboului.

Drumul vizitațiilor canonice, atât de plăcut sufletului distinsului nostru Arhiepiscop, a fost eu adevărat drum de triumf.

Pretutindeni a fost întâmpinat cu frumoase porți triumfale și entuziasm nedescris.

În ciuda acelor cari au căutat să abată poporul dela o manifestare de iubire față de iubitul nostru Arhiepiscop și în butul sectarilor, credința catolică adânc înrădăcinată în sufletul poporului din acest tract, — s'a manifestat așa de impunătoare cum nu se poate spune.

Cu toate că erau zile de lucru, poporul era în sărbătoare, de față fiind la serviciile divine toți locuitorii satelor, dela mic la mare.

P. S. Sa era vădit emoționat de atât de mare credință ce o găsea în fiecare parohie.

Las să urmeze câteva însemnări de prin celele sate, ca o mică oglindă a dragostei cu care era primit iubitul Arhiepiscop.

În frunța parohiei Chechiș primirea cu

frumoasele porți triumfale, artistic luate a fost admirabilă. Pe întreg drumul erau așezate covoare și țesături românești și un car alegoric tras de 10 boi a condus pe marele Păstor până la biserică, unde un săbor de preoți în ornate era în așteptare, în frunte cu vrednicul protopop Demetriu Mureșan, care, în cuvinte adânc simțite, salută pe oaspele cel iubit.

P. S. Sa răspunde laudând zelul și credința ce o găsește atât la conducătorul parohiei cât și în sufletele credincioșilor. La 300 de cuminecări au fost la Liturghia solemnă Arhierescă.

La Chendrea-Trestia, Sânmihai, Gâlgău, Tihău, Var s'au arătat tot atât de însuflețiți credincioșii, după cum vrednici de laudă sunt preoții lor și ceilalți conducători cari au făcut tot posibilul ca primirea și găzduirea Preasfințitului în parohiile lor să fie cât se poate de bine.

În Tihău au fost de față notabilitățile din Jibou, în frunte cu senatorii și deputații cari au ținut să salute pe Episcopul nostru.

La intrarea în parohia Gârbou pe teritoriul jud. Someș. P. S. Sa e salutată de prefectul județului Dr. Bilțiu, care a dovedit de atâtea ori că este adevărat fiu de preot și prefect vrednic de imitat. În numele comunei salută Dl. Dr. Socaciu primpreter, iar pentru societatea femeilor sf. Maria vorbește frumos și predă un buchet de flori Dna Veturica Dr. Ilea, prezidenta societății.

La poarta bisericii Dșoara Elvira Deac predă un buchet de flori în numele tinerimei, iar distinsul preot local Gavril Deac în numele parohiei bineventează pe Exelența Sa, asemănându-l cu Apostolul Pavel, care nu eruță oboseală ci eu o răvășă vrednică de toată lauda și admirația învață și propovăduiește cuvântul Evangheliei. P. S. Sa răspunde mulțumind de frumoasa primire ce i-se face — nu dânsului — ci reprezentatorului lui Hristos și laudă prezența tuturor intelectualilor și confesiunilor.

La Călacea poporul tot — cu mie eu mare — a fost de față la primirea iubitului Arhiepiscop, unde în numele comunei a vorbit frumos dl. Dr. Victor Mihali, avocat, iar în numele parohiei preotul interimar Ioan Gherman inv. director în Popteleac. Și aici P. S. Sa s'a simțit foarte bine.

La Popteleac s'a ajuns noaptea pela 10 ore unde poporul întreg aștepta cu lumini aprinse ca în noaptea învierii. La vederea acestui tablou însuși P. S. Sa a spus: „E ceva feeric“.

În numele comunei salută primarul Pop Ioan, apoi Dșoara Ana Pop inv. și o elevă în numele tinerimei, iar la frumoasa poartă triumfală a femeilor, în numele societății „sf. Maria“ bineventează Dna Anastasia Borz, prezidenta societății, care prin frumoase cuvinte cere darul lui Dumnezeu și binecuvântarea arhierescă asupra activității societății.

P. S. Sa răspunde exprimându-și bucuria ce o simte când vede atâtea credință în sufletele femeilor înrolate sub steagul Preacuratei.

Un car alegoric tras de 12 boi conduce pe iubitul arhiepiscop până la poarta bisericii, unde preotul local Gavril Borz, în fruntea unui săbor de preoți, bineventează pe Exelența Sa zicându-i: Bun venit în mijlocul poporului care are rara fericire ca în anul sfânt să vadă pentru prima dată intrând în această parohie pe „Cel ce vine în numele Domnului“. Răspunsul Arhierelui a stors lacrimi din ochii tuturor. La liturghia arhierescă s'au împărtășit la 230 persoane, iar după liturghie însuși P. S. Sa a făcut botezul noului născut în familia preotului, la care a asistat lume multă și aleasă.

Aici i-s'a aranjat Exelenței Sale prima expoziție de copilași — dela 6 săptămâni la 6 ani — în calea vizitațiilor canonice, de care P. S. Sa a fost plăcut impresionat.

În Cernuc, Căprioara, Cristur și Panticu poporul, în frunte cu conducătorii lor — preoți, învățători și notari — s'au prezentat foarte frumos, după cum frumos au fost laudați pentru credința lor din partea P. S. Sale. Pretutindeni porți admirabile, societăți mariane și buchete de flori. În Panticu, unde este cuibul cel mai înverșunat al pocăiților, primirea și decurgerea tuturor celor din program au fost peste așteptări. La liturgia arhierescă au fost prezenți toți pocăiții și la audiență s'au prezentat și ei. În urma admirabilei și documentatei predici a P. S. Sale, s'au convins pocăiții de rădăcirea lor și au spus în public: „Iată omul pe care-l căutam noi să ne lumineze“.

La Sărata-Cătălina, unde preot este venerabilul Aug. David, poporul foarte numeros, în frunte cu cei doi învățători, pe tot drumul până la biserică au cântat laudele lui Dumnezeu. Bătrânul preot, în cuvinte adânc simțite și mișcătoare până la lacrimi, salută pe Episcopul vizitațiilor canonice, la ce P. S. Sa răspunde emoționat de atâta iubire.

De nedescris a fost primirea ce s'a făcut în parohia Fizeș, unde vrednicul preot Groza s'a dovedit a fi așa cum trebuie să fie ori care preot. Poporul cu lacrimi în ochi asculta dulcele cuvinte arhieresti.

Emoționantă a fost prezența Exelenței Sale la mănăstirea Strâmba, unde pe vremuri a petrecut călugărul dela Blaj Cotoarea. Și aici ca pretutindeni popor mult. P. S. Sa a promis că an de an va veni la această mănăstire, loc de pelerinaj și lochinare.

În trecere prin parohia ortodoxă Sănpetru Arhierul nostru a fost întâmpinat de întreg poporul, în frunte având pe preotul lor Nicola, care și-a arătat admirația față de marele luptător și apărător al bisericii române. P. S. Sa i-a răspuns frumos și i-a făcut vizita, în casa parohială ortodoxă.

Intellectualii din Hida, în frunte cu senatorul Dr. Tămaș, au făcut o grandioasă manifestație de iubire față de Preasfințitul Iuliu.

În parohia Ugruț deși vremea rea, poporul până la unul a fost de față, și harnicul preot P. Lehane a binevenit în ușa bisericii pe Arhierul nostru, așa de frumos cum rar s'a mai făcut. Aici s'au terminat vizitațiile canonice din tract, pentru care fapt preoțimea tractuală s'a prezentat toată, pentru a-și lua adio dela Păstorul cel bun, care n'a pregetat a-i cerceta pe toți într'u ale sale. Emoționantă a fost vorbirea Exelenței Sale adresată preoțimei ca răspuns la frumoasa vorbire ținută de Mult On. Dem. Mureșan protopop.

P. S. Sa s'a depărtat din mijlocul poporului din acest tract mângâiat în suflet pentru ceea ce a văzut și auzit. Efectul vizitațiilor canonice numai noi cari am rămas în satele cercetate îl cunoaștem cât este de mare și ce dar dela Dumnezeu s'a pogorit în sufletele însetate după adevăr. Mulțumind și pe această cale Preasubitului nostru Păstor pentru deosebita cinste ce ne-a făcut-o, îi zicem: Într'u mulți ani Stăpâne sfinte.

Un preot

Focul dela Copșa Mică a fost stâns. După 14 ore de lucru, întrebunțând 126 vagoane de apă și 35 vagoane noroi, Inginerii noștri au stâns focul de gaz dela Copșa Mică, în ziua de 30 Iulie. După trei ore însă s'a aprins din nou și acuma arde cu o flacără tot atât de mare ca și mai înainte.

În plină vacanță politică

Rând pe rând miniștrii și fruntașii politici pleacă pentru a se odihni la băi sau la țară. Dintre domii miniștri a plecat mai nou în concediu d. Mirto, ministrul comunicațiilor, a cărui loc îl va ține d. Ioanițescu. D. prim-ministru Vaida ține numai locul dlui Titulescu la externe, iar interimatul ministerului de interne a fost încredințat d-lui Voicu Nițescu. În concediu a mai plecat și d. Gansfencu subsecretarul ministerului de industrie și comerț, iar d. Ioan Pop subsecretar la interne e vorba să abdică de ministeriat și să rămână numai comisar al guvernului pentru Munții Apuseni.

Dintre șefii politici, dnii Mihalache și Duca au făcut declarații, fiecare în favorul partidului său, iar dnii Iunian și Stere colindă orașele pentru a ține conferințe despre inflația monetară. — Ceialalți își văd de sănătate la băi.

Hotărârile ale consiliului de miniștri

De curând s'a ținut un consiliu de miniștri, sub președenția dlui prim-ministru Vaida. Cu acest prilej dl Madgearu a făcut o dare de seamă despre lucrările delegației române la conferința din Londra, ceea ce consiliul a luat la cunoștință cu mulțumire. Au fost încredințați apoi dnii miniștri de finanțe, industrie și agricultură să ducă la îndeplinire programul guvernului cu privire la valorificarea cerealelor. S'au luat după aceea măsuri pentru punerea în aplicare a legii conversiunii datoriilor agrare. S'a constatat apoi din nou că guvernul nu se va abate dela stabilizarea monetei. În urmă s'au aprobat 10 milioane pentru ajutoarea populației din ținuturile bătute de inundații.

Se tale ghiarale iredențiștilor

Ungurii dela noi din țară au început din ce în ce mai tare să-și ia nasul la purtare.

Răbdarea românească ei o socotesc de prostie, și își îngăduie unele lucruri de parcă ar trăi tot în fosta Ungarie. — Dar orice răbdare își are marginile.

Așa își făceau de cap Ungurii, dela editura Hermes din Brașov, cari tipăreau *mersul trenurilor* în trei limbi (românește, ungurește și nemțește). Acum mai pe urmă nu s'au sfiit să-l scoată cu învalitoare în tricolor unguresc roșu-alb-verde și să-l umple cu tot felul de reclame pentru hotelurile și reviste dela Budapesta.

Ceea ce publicul românesc a văzut de mult și s'a scandalizat, a observat în urmă și direcțiunea C. F. R. și a dat ordin la toate gările ca acest mers al trenurilor să fie confiscat.

Era și timpul să înceteze propaganda ungurească făcută și cu mersul trenurilor din România.

Gazeta ungurească dela Brașov (Brassói Lapok din 28 Iulie) se jăluește pentru aceasta, dar n'are de ce, pentru că Ungurii pe vremuri nu numai ar fi confiscat un astfel de mers al trenurilor, ci pe cei cari l-ar fi făcut astfel, îi mai infundau și în temniță.

Deținerii de comuniști

Ziua de 1 August e ziua roșie, ziua comuniștilor. Din acest prilej comuniștii pun la

dale fel de fel de revoluții și atentate în diferite țări și orașe. Poliția de aceea e cu mare băgare de seamă la uneltirile comuniștilor în preajma acestei zile. La noi în țară încă au fost deținuți mai mulți comuniști la Cluj și Timișoara.

Ei sunt tot unguri și jidani. La aceștia, ca și la oamenii lui Bela Kún pe vremuri, sub haina comunismului se mai ascunde și altceva, anume lupta împotriva statului român și pentru refacerea Ungariei milenare. — De aceea bine face siguranța că îi înhață și îi dă în judecată.

Inchiderea conferinței dela Londra

În ziua de 27 Iulie s'a închis mult trimbițata conferință dela Londra. Reprezentanții marilor puteri și-au făcut pe rând declarațiile. Unii au găsit că conferința și-a avut rostul și că a isprăvit și lucruri bune, alții au spus-o oarșan că toată conferința a dat greș. — Ea s'a amânat fără termen.

La tot cazul s'a dovedit că statele nu se pot așa ușor înțelege între ele, atunci când au interese feliurite. Cei cari au crezut altfel s'au înșelat.

Miniștri unguri din nou la Roma

Primul ministru ungar d. Gömbös, însoțit de ministrul de externe d. Kánya au cercetat de curând pe d. Mussolini. Conducătorii Ungariei „ciuntite“ au vrut să se convingă, ce nădejdi le mai poate da Ducele în planurile lor revizioniste, acum după încheierea pactului celor 4, din care revizionismul a cam fost scos.

Ei par încântați de vorbele ce li s'ar fi spus la Roma, dar parcă mai de grabă fac față veselă la o afacere proastă. Căci Ungaria tot mai mult trebuie să-și dea seama că ea a ajuns a 5-a roată la car și că părerea ei nu mai trage mult în cumpăna politicii europene.

Ungurii însă tot hrănesc nădejdi deșerte. Cu atât mai amară le va fi deșteptarea, când vor vedea că ceea ce și-au închipuit — revizuirea granițelor — a fost numai ... cai verzi pe pereți.

Dr. Coriolan Suetu

Dece se duce grăsimea și murdăria de pe mâini când ne spălăm cu săpun?

Fiecare se spală cel puțin odată la zi cu săpun, dar puzu-și-a oare întrebarea dece mâinile îi rămân curate?

Murdăriile care se pun pe corpul omenesc sunt: grăsimi, materii pămâtoase și funingine.

Cauzele ar fi: Apa nu se prinde de grăsime, însă prin folosirea săpunului grăsimea este umezită, săpunul pătrunzând în găurelele pielei (*spațiile capilare*).

Din cauza spumei care se face și însușirii săpunului de a se desprinde în particule foarte mici, grăsimea este astfel slăbită de pe piele. Materiile pămâtoase, funinginele, din cauza *puterii de absorbție* a apei cu săpun (soluțiilor de săpun), se desprind de pe suportul pe care se găsesc, îndepărtându-se prin plutire (flotare).

Programul

rândurilor bisericești la Sf. Mănăstire de la Nicola, (lângă Gherla, jud. Someș, Eparhia de Cluj-Gherla) cu prilejul marelui pelerinaj la Sântă Măria Mare, în anul 1933

Sâmbătă în 12 August, la orele 7 seara: Paraclisul Maicii Domnului, apoi predică de introducere ce o ține Reverendisimul Dr. Victor Bojor, canonic. Pelerinii sosiți au prilejul de a se spovedi.

Duminică în 13 August la orele 7 dimineața, prima sf. liturghie în mănăstire, și începerea mărturisirii credincioșilor. La orele 9 a doua liturghie pentru repausații preoți, foști administratori ai sfintei mănăstiri, frații Mihail și Ioan Ivașco, cuminecarea celor mărturisiti, apoi predică Clarisimul Dr. Vasile Dancu, preot-profesor.

Urmează sărutarea icoanei făcătoare de minuni, spovedaniile credincioșilor în scaunele de mărturisire din mănăstirea cea mare, iar în mănăstirea cea mică se vor citi: Rugăciuni pentru bolnavi, masluri cu 1, 3 ori și cu 7 preoți, paraclise, părăstase, deslegării pentru vii și morți în tot cursul zilei, precum și în zilele următoare până la sfârșitul pelerinajului.

La orele 4 d. m. *vecernia mare*, la altarul din afară a mănăstirii. Predică Onoratul George Neamțiu, paroh în Hâjdate-Silivaș; apoi iarăș sărutarea icoanei, spovedanii, masluri, etc.

La orele 7 seara *Paraclisul Preasfintei Născătoare de Dumnezeu* tot la altarul din afară a mănăstirii. Predică p. canonic Dr. Victor Bojor, apoi înconjurarea de 3 ori a mănăstirii cu mai multe cântări în cinstea Preasfintei Fecioare Maria. Intrând în mănăstire, se sărută sfânta icoană. Credincioșii pelerini cântând toată noaptea fel de fel de cântări de laudă și preamărire în cinstea Preasfintei Fecioare Maria pe câmpul întins din jurul mănăstirii celei mari, iar o parte însemnată din ei înconjură mănăstirea neîntrerupt până în zorile zilei. Aceasta o fac și în noaptea următoare, spre ziua de praznicul Adormirii Maicii Domnului.

Luni în 14 August, la orele 6 dimineața, se vor sluji deodată două sfinte liturghii, una în mănăstire și cealaltă la altarul din afară a mănăstirii, la care se vor cumineca din câte două potire toți credincioșii mărturisiti până atunci.

La orele 8 utrenia, apoi sfânta liturghie la altarul din afară al mănăstirii. Predică On. Ioan Cheresteșiu, paroh în Sântioana; cuminecarea credincioșilor din mai multe potire deodată. Sărutarea icoanei, spovedanii, masluri, deslegări și altele, ca în ziua precedentă.

La orele 4 d. m. *vecernia cea mare a praznicului* la acelaș altar în liber. Predică Reverendisimul Ioan Coste, arhidiacon on. protopopul Gherlei.

La orele 7 seara *paraclisul* către Născătoarea de Dumnezeu; predică despre praznicul Adormirii Maicii Domnului Canonicul Dr. Victor Bojor. Înconjurarea de 3 ori a sfintei mănăstiri și celelalte ca duminică seara.

Marti, în 15 August dimineața la orele 5 se vor sluji iarăși deodată două sfinte liturghii, ca și Luni dimineața, cuminecându-se toți credincioșii mărturisiti din câte două potire.

La orele 8 așteptarea — în bună rândulială — a Prea Sfinției Sale Domnului Episcop diecezan, din partea preoților și a pelerinilor. Imbrăcarea Arhierelui cu epitrafir și mandie, intrarea cu procesiune în sfânta mănăstire la icoana făcătoare de minuni a Maicii Domnului, înaintea căreia se vor rosti rugăciunile de începătură la sfânta liturghie, se

sărută icoana și se iasă iarăși în procesiune la altarul în liber din afară a mănăstirii, unde desbrăcându-se Arhierul de mandie și epitrafir, se imbracă în hainele pentru slujirea sfintei liturghii arhieresti, înconjurat de preoți și diaconi. La aceasta sfântă liturghie *predica* o rostește însuși Preasfințitul Domn Episcop, din ale cărui mâini vor primi Preasfânta Taină a Cuminecării cei mărturiziți după terminarea celor două liturghii slujite mai de dimineață. La sfârșitul liturghiei Arhierul, cu preoții împreună slujitori și urmat de pelerini, va înconjura de 3 ori sfânta mănăstire, stropind cu apă sfințită jur împrejur pe credincioșii pelerini.

Dr. Victor Bojor,

canonic, președintele Comisiunii
Administratoarea a sfintei mănăstiri
dele Nicula

AGRU în Cugir

(jud. Hunedoara)

Sărbătoare neuitată au avut Cugirenii în ziua de S. Ilie, 20 Iulie 1933. În ziua aceasta s'a făcut intrarea sărbătorească a celor 750 membri în organizația Agrului, luându-li-se jurământul prescris de statute.

Dimineața s'au mărturisit și cuminecat cu toții. După amiază, la 3—6 ore, s'a desfășurat serbarea Agrului, în curtea bisericii. Pentru aranjare și-au dat silință vrednică de toată lauda preoții *Romul Crișan, Septimiu Avram*, medicul *Dr Dobocan* (președintele secției Cugir a Agrului), învățătorul *Lupea*, prof. *Oltean* (secretarul Agrului) și alții.

La serbare au luat parte și Reverendisimul Dr. *Nic. Brânzeu*, ca delegat al P. S. S. Episcopului Alexandru al Lugojului, *Ioan Jenea*, protopopul Orăștiei; *Gavril Todica* din Geoagiu, Dr. *Eugen Rusu*, directorul Sanatoriului din Geoagiu, dl *Precup*, inginer silvic în Hunedoara și numeroși preoți din jur.

O deosebită bucurie s'a produs Cugirenilor când pe neașteptate, și însoțind pe fratele său Dr. Rusu, a sosit și Prea Sfinția Sa *Alexandru*, episcopul Maramureșului, în mijlocul serbării Agrului, onorând cu înalta sa prezență adunarea, rostind înflăcărute cuvinte și îndemnuri spre o viață mai creștinească în sbuciumul zilelor de azi și dând binecuvântarea sa arhierescă organizației puternice din fruntea parohie a Cugirului.

Președintele Dr. *Dobocan* arată cum și când s'a constituit societatea cu comitetul ei. Secretarul *Oltean* citește lista tuturor membrilor, iar dl. *Todica* le ia jurământul prescris de statute și printr-o cuvântare scoate la iveală unele scăderi ale creșterii de azi. Se fac prea multe *spărturi*. Se tot dorește »minte sănătoasă în trup sănătos«, dar în viață dorința asta iese cam pe dos. De multeori vedem oameni sănătoși și frumoși, dar cu mintea cam țicnită. Scăderile s'ar putea îndrepta numai cu creștere mai bună, religioasă-morală.

Dl protopop *Jenea* ține o conferință despre știință și credință, amintind cazul sutașului din evanghelie, care, mergând la Isus, l-a rugat ca numai cu cuvântul să-i vindece servitorul bolnav. Isus văzând credința cea mare a sutașului roman (credință așa de mare, cum nici la Evrei nu găsim), i-a vindecat sarvitoul.

Dl canonic *Brânzeu*, aducând mulțumiri Preasfințitului Alexandru al Maramureșului pentru osteneala sa binevoitoare, împărtășește totodată și binecuvântarea arhierescă a Preasfințitului Alexandru de la Lugoj asupra organizației Cugirenilor, arată însemnătatea A. G. R. U-lui și dorește organizației de la Cugir »să trăiască și să înflorească întru mulți ani.

Preasfințitul Alexandru al Maramureșului într-o a doua cuvântare, laudă pe ceice s'au

ostenit întru înființarea acestei societăți puternice și în deosebi pe cei doi preoți ai Cugirului: *Romulus Crișan* și *Septimiu Avram*.

Intreaga serbare a fost învârstată cu cântări potrivite: »Impărate ceresc« (la început) și »Noi vrem pe Domnul«, imnul A. G. R. U-lui (cătră sfârșit); apoi cu două declamații s'au recitat de poezii: una de băiețelul *Augustin Crăciun* și alta de fetița *Viorica Oltean*.

Dorim și noi: *Să trăiască și să înflorească!*

Serbarea din comuna Borzești, jud. Turda

Comuna aceasta de munte a avut, în 16 Iulie, o sărbătoare minunată. Domnii *Ignat Borza*, proprietar în Turda, și *Chirilă Miron*, peste 30 de ani învățător dirigit în aceea comună, au adunat în aceea zi pe cei peste 150 de cărturari și meseriași ieșiți din această comună, ca să mulțumească lui Dumnezeu care i-a ales dintre săteni și i-a ridicat în diferite direcții.

Înainte de amiază toți invitații au ascultat sf. Liturghie, iar după amiază s'au adunat în școala frumos împodobită, unde i-a salutată mai întâi preotul comunei, *p. Gregoriu Sanislav*, arătând cauza pentru care s'au adunat. A vorbit apoi dl *Emil Miron*, licențiat în matematici, arătând că pe vremuri această comună avea 90 la sută neștiutori de carte, astăzi însă, prin vrednicia, hărnicia și apostolia domnilor *Ignat Borza* și *Chirilă Miron*, a ajuns să aibă 90% știutori de carte și numai 10% neștiutori de carte, și aceștia dintre bătrâni.

Răspunde dl *Chirilă Miron*, arătând vremurile grele prin care a trecut, mai ales sub stăpânirea maghiară. Mulțumește tuturor celor ce s'au prezentat, mai ales că tuturor acestora, în curs de 30 de ani, el le-a deschis ochii de cărturari. După citire unui proces verbal prin care s'a hotărât ca portretul dlui *Ignat Borza* să se așeze în școală, la locul de cinste, fiind dânsul cel mai de seamă binefăcător al școlii.

Dl *Ignat Borsa* spune că de 58 ani, în vârstă de 20 ani, a plecat din Borzești, lăsându-i pe oamenii năcăjiți și subjugati de străini, iar astăzi îi găsește liberi și bine. În deamănă apoi pe ascultători să țină la biserică, școală și teatru, și atunci comuna Berehiș, devenită Berc, iar astăzi Borzești, va fi fericită.

Au mai vorbit apoi dl *Ioan Giurgiu* secretarul Casei Cercuale Satu Mare și dl *Călin Vasile* absolvent al Academiei Teologice din Blaj.

După serbare s'au făcut fotografii, iar seara o producție teatrală, tineretul din Borzești jucând piesa »Lege nouă«.

Raportor

Pedepsit cu temniță pentru lene. Trebuie să-ți vină în minte povestea lui Ion Creangă despre leneșul osândit la spânzurațoare, când citești întâmplarea unui leneș englez. În Liverpool trăia un meseriaș de 29 de ani care era șomer, adică fără lucru, de mai multe luni. O societate de binefacere îl ajutase săptămânal cu suma de lipsă pentru susținerea familiei. Lui însă îi era lene și să meargă după ajutorul care nu se dădea decât personal. Văzând soția că bărbatul ei tot doarme, iară când nu-i poate da în de-ajuns de mâncare, sudule și mormăie, s'a dus și l-a părțit la poliție. Doi polițiști sdraveni l-au luat numai decât și l-au dus la judecătorie, iară judecătorul l-a osândit la trei luni muncă silnică.

Pod aprins din cauza căldurii. În comuna Spandau s'a aprins de căldură podul de pe râul Havel. Pompierii chemați au reușit însă ca să-l stângă.

Examenele pentru diplomele de învățător. La aceste examene s'au înscris cu totul 4272 candidați, s'au prezentat însă abia 4229, dintre cari 2367 băieți și 1862 fete. Cîntre aceștia au reușit 3169, și anume 1672 băieți și 1497 fete. Cel mai mulți dintre ei vor rămânea însă fără posturi.

Cinci săteni înecați în Someș. Duminica trecută 7 țărani au voit să treacă Someșul cu o luntre. Fiind prea mare greutatea, luntrea s'a răsturnat și 5 săteni s'au înecat, iară 2 au scăpat cu mare greutate.

Ce e cu mutarea capitalei de județ la Blaj. D. senator Gyárfás citind cele scrise în gazeta noastră la rubrica „Cum stă lumea și țara”, privitor la mutarea capitalei de județ la Blaj, ne scrie între altele: „Vă rog respectuos să binevoiți a publica următoarea rectificare: Nu este adevărat că eu am fi amenințat la ministerul de interne cu revoluția ungarilor și nu este adevărat că mi-s'ar fi spus, că revoluția va fi pușcată. Este adevărat, că fiind primit în alte chestiuni — mai importante — la 20 Iulie de Dl Primministru Vaida și la 21 Iulie de Dl Ministru Mironescu, am ridicat și chestiunea mutării capitalei, dorind a cunoaște de aproape părerile acestor personalități în această chestiune. Convorbirea a decurs însă în forma cea mai cuvințioasă și pur informativă, fără orîșice discuțiune aprinsă, și nicidecum cu amenințări cu revoluție sau împușcare, ceace Domni Miniștri vor putea confirma orișicînd”.

Din parte-ne adaugem: Redactorul paginii noastre politice obicinuește să-și controleze afirmațiunile. Totuși ne-am bucura dacă d. Gyárfás într'adevăr ar socoti de puțină importanță chestiunea mutării capitalei de județ dela Diciosânmărtin la Blaj; iar încât privește chestia cu revoluția, de sigur că și dacă se va fi spus, se va fi spus mai mult în glumă, precum tot în glumă se va fi primit și răspunsul cu împușcarea revoluției.

A murit cea mai bătrână femeie din Polonia. Zilele trecute a murit femeia Antonia Kellov din Lwow, în vîrstă de 130 ani. Ea era cea mai bătrână femeie din Polonia.

S'a răsturnat o barcă cu 15 copii. În ziua de 20 Iulie, pe la orele 1 și jumătate după amiază, a plecat o barcă cu 15 copii peste lacul Puțului de lângă satul Argent sur Sauldre din Franța. Copiii erau însoțiți de un preot. Când se afla barca la 150 metri de mal, un copil a făcut o mișcare greșită și a căzut în apă. Toți copiii s'au îndreptat atunci în partea aceea, ca să-l mîntulască dela moarte. Cumpănindu-se însă barca prea tare, toți au căzut în apă. 11 copii și preotul însoțitor s'au înecat, iară 4 au putut înota până la mal.

Călătorii prin Germania au fost perchezitionați. A perchezitiona înseamnă a căuta în buzunare și în pachete. Guvernul german, văzînd că de o vreme încoace se înmulțesc tot mai mult manifestele comuniste, o hotărît să perchezitioneze într'o anumită oră a unei zile pe toți călătorii cari trec și se află pe teritor german. Urmarea a fost că au aprins sute și mii de comuniști cari aveau la

sine foarte multe apeluri, placate și manifeste comuniste, apoi mai mulți hoști de buzunare și oameni fără căpătălu. Toți aceștia au fost arestați.

Concordat între Vatican și Germania. Zilele trecute s'a încheiat un concordat (bună învoire) între Sfântul Scaun Apostolic și Germania, ceace este o mare isbîndă a Sfîntului Părinte.

Mare cutremur în Turcia. Un mare cutremur de pămînt a fost zilele trecute în Turcia, în regiunea Denizli. Multe sate au suferit mari pagube, dintre cari 14 au fost chiar rase de pe suprafața pămîntului. De sub dărîmături au fost scoase până acuma 20 cadavre și sute de vite. Mai sunt apoi sute de răniți.

A murit, a înviat și apoi a murit pentru todeauna, a doua zi. Un funcționar dela o librărie din Kecskemét (Ungaria) a murit. Pe când îl duceau spre groapă, s'a trezit, a mers la librărie și și-a continuat lucrul până seara, ca și când nu s'ar fi întîmplat absolut nimica. Seara a mers acasă, a mîncat foarte bine și a rîs bine, dimpreună cu părinții săi, de „moartea” sa. Peste noapte însă a avut un atac de inimă, și dimineața l-au găsit părinții mort definitiv.

Căți șomeri sunt. Germania are 5,039,312 șomeri, Austria 320,155, Anglia 2,636,319, Franța 314,242, Italia 1,000,128, Irlanda 63,295, Elveția 57,663, Cehoslovacia 730,182.

Două sate asemănătoare Lourdesului, în Belgia. Am mai scris noi și anul trecut, cum s'a arătat Preacurata Vergură Maria la 5 copii în sătulețul Beauling din Belgia. De atunci acest sat, necunoscut lumii până acuma, a devenit un adevărat loc de pelerinaj. Mai mult, s'a vindecat acolo chiar și femeia Paulette Dereppe. În locul, unde li-s'a arătat celor 5 copii Preacurata, s'a ridicat o capelă, în care s'a făcut o minunată statuie a Preacuratei, așa dupăcum au descris-o cei 5 copii, ei însă spun că Preacurata a fost neasemănat mai frumoasă decît în statuie. De altfel același lucru l-a spus și fericita Bernadette Soubirons, căreia li-s'a arătat Preacurata la Lourdes. —

De atunci s'a mai arătat Preacurata și în comuna belgiană Banneux, copilului de 11 ani Mariette Béco, spunându-i că ea este „Mama sîracilor tuturor națiunilor și mai ales a bolnavilor”, și poruncindu-i, să se roage de aici înainte și mai mult. Interesant e că copilul s'a născut dintr'o familie cu totul necredincioasă, care însă de atunel s'a întors la Dumnezeu. Pe acolo curge un râu de munte, pe care Preacurata l-a binecuvîntat, și de atunci, și nu sunt mai mult de cîteva luni dela această apariție, s'au vindecat deja 25 bolnavi. Episcopul din Liège, în a cărui eparhie se află parohia Banneux, a dat voie să se ridice acolo o capelă, însă fără de a le permite credincioșilor să se închine acolo, pînăce mai mulți preoți și învățați nu vor constata că de fapt are dreptate mica Mariette Béco, și că totul nu a fost decît năzărire.

† Alexandru Fărcășan, președinte de tribunal în retragere, a adormit în Domnul la Cluj, în ziua de 27 Iulie 1933, la ora 80³⁰ a.m. după grele suferințe, în etate de 72 ani, în anul 40-lea al fericitei sale căsătorii. Inmormîntarea s'a făcut la Turda, în ziua de 29 Iulie 1933 ora 17, după ritul bisericii gr. cat., pornind dela locuința adormitului. Fie-i odihna ușoară și memoria binecuvîntată!

Iubiți cititori!

Nu uitați să trimiteți prețul abonamentului la foaie!

Curcubeul

Vara vedem cînd „plouă cu soare” pe cer, curcubeul cu culorile lui frumoase, adeseori văzîndu-se un al doilea cu culori mai spălătăcite, încunjurînd pe cel dintăi.

Nu vreau de loc să stric credința acelor care mai cred că curcubeul se adapă dintr'o apă de pe pămînt sau alte povești în legătură cu el. Vreau doară să le spun și eu povestea curcubeului așa cum o știu oamenii învățați, aceia cu carte.

Pentru a vă spune povestea curcubeului, voi începe cam deaocolite, ajungînd spre sfîrșit doară la el, înțelegîndu-se astfel mai bine.

Lumina care ne vine dela soare, lăsînd-o să cadă printr'o mică deschizătură într'o odaie întunecoasă, o vedem sub formă de fâșie dreaptă. Deasemenea de multeori se poate vedea lumina soarelui, cum intră pe ferestrele bisericii, tot în formă de fâșie dreaptă. Lumina se zice că, *căldătorește în linie dreaptă*.

Razele de lumină care vin în linie dreaptă, dînd de o oglindă se întorc înapoi, așa zis se *reflectă*; dînd peste apa dintr'un vas de sticlă, o parte se întorc înapoi, iar o parte trec prin ea, *frîngîndu-se (reflectă)* din drumul lor dela început, luînd un alt drum dar tot drept.

Din cauza frîngerii razelor de lumină în apă, noi vedem un lucru din apă mai ridicat decît este el aievea. Deasemenea dacă este o bătă, în parte în apă, ea pare frîntă. Stelele și soarele, tot din această cauză, nu le vedem unde sunt ele de fapt, ci în alt loc, mai sus sau mai jos. Așa că privirea ne înșeală în totdeauna!

Lumina cînd trece din apă, din sticlă în aer, se frînge, însă uneori se întîmplă că nu mai iasă în aer, ci se reîntoarce tot în apă, sau în sticlă, aceasta din cauză că lumina vine costișă de tot. Atuncia se zice că este o *înapotere întregă (reflexiune totală)*. Din cauza acestei înapotieri întregi se întîmplă lucruri interesante.

Pe pusta maghiară, cînd sunt călduri mari vara, vezi sate, orașe, fîntăni sus în aer și răsturnate. La marginea apelor mari, se văd vapoare cu capul în jos, mergînd prin aer în loc de apă. Tot din cauza aceasta, soldații împăratului Napoleon în Egipt vedeau râuri și fîntăni către care alergau să-și potolească setea, dar, mergînd într'acolo, nu găseau nimica. Cînd după un lucru fugi mereu, dar nu-l poți prinde niciodată, căci este o înșelare a ochiului din cauza straturilor de aer, neîncălzite de o potrivă, și a luminei care trece prin ele, se numește *Fata Morgand*.

Lumina albă cade câteodată pe sticlele dela candelabrele din biserici și sticlele dau pe podele fâșii colorate imprăștiate.

Cea mai îndepărtată fâșie este cea violetă, iar cea mai apropiată este roșu, urmînd între ele dela roșu spre violet: portocaliu, galben, verde, albastru, siliniu.

Lumina albă căzută pe sticla candelabrului a fost schimbată în alte șapte lu-

mini colorate. Lumina albă este făcută chiar din unirea acestor șapte lumini colorate, sticla nefăcând altceva decât să desfacă lumina albă. Proba este că putem obține lumina albă din cele șapte lumini colorate cu ajutorul unei roate de hârtie pe care să avem pictate cele 7 culori, iar prin învârtirea ei, cele 7 culori se prefac într'una văzându-se numai culoarea albă.

Mai sunt și alte culori care prin amestecare dau alb, așa roșu cu verde; violet cu galben; portocaliu cu albastru.

Cu aceste spuse este mai ușor să se înțeleagă cauzele curcubeului.

Curcubeul se vede numai atunci când în spate avem soare și în față ploaia. Lumina soarelui este împrăștiată (dispensată) prin frângerea ei prin picăturile de apă ale nouriilor, ca și prin sticla dela candelabru. Mijlocul curcubeului este pe linia care ar pleca dela ochiul privitorului până la curcubeu.

Diferitele culori ale curcubeului nu vin dela aceeași picătură, ci dela picături deosebite.

Câte odată se vede un al doilea curcubeu mai mare cu culori mai slabe și întors așezate, roșu în lăuntru și violet în afară, pe când la cel dintâiu roșu e totdeauna în afară și violet înlăuntru. Cauza celui de al doilea curcubeu este că lumina intră pe partea din jos a picăturilor, pe când la celalalt pe partea de deasupra.

Rar se văd la curcubeu toate culorile, văzându-se clar numai unele.

Unii oameni spun, că atunci când se arată curcubeul pe cer, e semn de vreme bună. În parte au dreptate.

Deși povestea curcubeului, așa cum o spun oamenii de carte n'are nimic frumos în ea, părând chiar puțin greoaie, dar este singura poveste adevărată.

Pavel Budlu

Cărți nouă

Din istoricul corului vocal al Reuniunii române de cânt și muzică, »Armonia« din Ticvanul Mare de Iuliu Biron. Tipografia Felix Weiss, Oravița, 1933.

Fostul învățător, înființator și dirigent de cor din Ticvanul Mare, arată în această broșură cum a înființat dânsul acest cor, pe care, după mărturisirea D. Sale, alții apoi l-au slăbit.

101 sentințe sau maxime morale, de același autor, sunt scoase, nu e vorba, dupăcum mărturisește autorul, din experiența vieții și redactate în versuri, dar aceste versuri numai versuri nu se pot numi. Mai bine făcea dacă le redacta în proză.

P. G. S. în B. Dacă banca nu vrea și nu poate să Vă dea banii depuși, încercați a vinde cu 50—70% libelul de depuneri, ori apoi a Vă înțelege cu vreun datorăș al băncii, care V'ar putea cumpăra libelul. Pe la noi se vând libelele cu 30—50%.

P. P. B. L. Toate sunt zădarnice. Până cetitorii noștri nu plătesc abonamentele, noi peste vară nu putem apărea decât cum apărem. Iar pentru a putea publica articoli kilometrici, ar însemna a ne umplea gazeta cu câte un singur articol de acest fel. Vă rugăm să aveți paciență până la toamnă și apoi vom mai vedea.

Tuturor cetitorilor noștri. Nu ne mai trimiteți bani de loc. Nu mai avem cu ce plăti nici timbrele cu cari merg gazetele. Când veți vedea că nu vă mai merge gazeta, să știți că nu mai avem cu ce o trimite. Că scriem, de 15 ani în cinste la această gazetă, și că avem datorii pentru ea, de nu ne mai vedem capul, treacă ducă-se. Dar ca să ne mâncăm și plătuja, de profesor, așa de neregulat primită, nu poate pofti nimenea. Dumnezeu nu va lăsa nepedepsiți pe ceice omoară această gazetă, prin neplata abonamentelor.

Redactor: IULIU MAIOR.

Internatul școlilor secundare gr.-cat. rom. de fete din Blaj

Condiții de primire

Se publică *Concurs de primire în Internatul școlilor secundare gr.-cat. române de fete din Blaj* (Liceu, Școala Normală, Școala comercială și Curs primar), cu termenul de 20 August 1933, pe lângă următoarele condițiuni:

1. Taxa de întreținere pe întreg anul școlar 1933/34 *Lei 11000* — plus *Lei 500* taxă de instalare.

Această taxă se va plăti în trei (3) rate și anume: a) *Lei 4500* — cu ocazia intrării în internat; b) *Lei 4000* — la reîntoarcerea din vacanța Crăciunului; c) *Lei 3000* — la reîntoarcerea din vacanța Paștilor.

Ceice au merite pentru prosperarea materială ori morală a Internatelor noastre, la cerere, se vor bucura de favoruri, reducându-se taxa după puțință și împrejurări.

2. Elevele vor aduce cu sine următoarele efecte: 1 saltea (lungă 1'80 m., lată 0'90 m.), 1 pernă, o plapomă de lână, 1 plapomă de vară, schimb dublu pentru pat, 1 covetură albă pentru pat, 4 cămăși de zi, 4 cămăși de noapte, 12 batiste, 3 fuste de plchet și 3 de vară, 4 perechi indispensabile, două șorțuri de cloț cu mâneci, 2 perechi ghete de piele, 1 pereche pantofi, 1 pereche galoși, 1 costum de baie, 1 halat larg pentru dormitor, 1 palton de iarnă, 1 jachetă, 1 broboadă de lână, 2 perechi mănuși, 4 ștergere și un ștergar pentru bucătărie (care rămâne Internatului), perii de ghete, 1 casetă complet aranjată pentru toaletă (cu săpun, perie și prafuri de dinți), 1 cutie cu ace de cusut, de siguranță, ață de cârpit clorapi, albă și neagră.

Fiecare elevă este datoare să-și poarte uniforma prescrisă, atât în zile comune, cât și în dumineci și sărbători. Uniformele se vor confecționa după indicațiile ce le va da Direcțiunea.

Deodată cu rezoluția de primire, i-se va trimite fiecărei eleve un număr. Acest număr va fi cusut la loc bine vizibil, pe toate lucrurile ce le aduce cu sine respectiva elevă. Pentru obiectele nenumărate, ori cari nu sunt cuprinse în prospect, Direcțiunea Institutului nu ia răspundere. Fiecare bucată de rufă va fi marcată așa, ca, împăturată fiind, să fie numărul bine vizibil. Nu-i voie să aducă elevele cu sine cărți, romane, reviste, broșuri, decât cele prescrise în programa școlii, nici metode de pian și vioară, afară de cele prescrise de profesor. Aflaște astfel de cărți la eleve, se vor confisca, precum și pudra, alflia, parfumuri etc.

3. *Ținem să amintim, că Internatul este provădit cu instalație de încălzire centrală, conductă de apă, baie comună, infirmerie, dormitoare și sale de si, toate în condițiile cele mai igienice, și că nu numai conducerea și supravegherea, dar întreg serviciul de internat este împlinit numai de membrele Congregației de Surori.*

4. În Internat se poate lua instrucție de

pian și vioară, ore de exercițiu, despre ale căror rezultat la finea anului școlar se va da examen în Internat.

a) Instrucție de 1/2 oră tot la 2 zile, cu exercițiu zilnic de o oră, cu taxă de *Lei 3000* la an.

b) Cursuri de vioară se pot face în următoarele condițiuni: instrucție de 1/2 oră, pe săptămână de 2 ori, și exercițiu zilnic de 1 oră, taxa anuală *Lei 2000* —

5. Spre orientare comunicăm aici câteva puncte din Regulamentul intern al Internatului:

„Elevele sunt datoare necondiționat și fără nici o excepție, să observe orarul zilnic și ordinea internă a Institutului.

Fete logodite nu pot fi eleve ale Internatului.

Elevelor le este cu desăvârșire interzis să poarte haine cu mâneci scurte, decolate ori scurte; le este asemenea interzis să-și tate părul, cu excepția elevelor din clasa I—IV, fiind toate elevele datoare să-și poarte părul simplu, potrivit unei eleve de școală.

Correspondența elevelor va fi riguros controlată. Ele vor scrie regulat părinților în fiecare săptămână odată. Correspondența de prișos cu prietene și cunoscute e interzisă. Asemenea este interzisă și se pedepsește cu eliminare din internat orice corespondență secretă, respective expediată fără știrea superiorității. Pachete nu pot primi elevele decât adresate Direcțiunii Internatului. Alimentele se înapoiază fără nici o excepție, nefiind nevoe de alimente strălne. Internatul dă hrană suficientă, la dorința părinților dă și supra-alimente cu o cotă redusă.

Cercetarea elevelor în Internat se poate face de două ori pe săptămână, Jola, între orele 14—16, și Duminica, între orele 14—17, însă numai din partea părinților și a persoanelor admise de Direcțiune. Elevele nu pot ieși din internat decât cu tata și cu mama lor sau cu tutorul. Altă persoană nu le poate scoate decât dacă are act scris către Direcțiunea Internatului din partea părinților sau a tutorului.

Elevele, cari doresc să petreacă vacanța de Crăciun și de Paști în familie, nu pot pleca din internat decât însoțite de părinți, ori de o persoană împuternicită din partea părinților, prin scrisoare adresată Direcțiunii Internatului. Altfel eleva va fi însoțită în călătorie de o persoană de încredere a Internatului, pe sepele părinților.

În cursul anului școlar nu se dă voie elevelor să se depărteze de Internat la avize telefonice sau telegrafice.

6. Cererile de primire se vor adresa și trimite Prea veneratului Consistor Arhiepiscopesc din Blaj. În cerere părinții vor declara că cunosc și că vor observa toate condițiile de mai sus. La cerere se va alătura: Certificat medical și un plic provădit cu adresa exactă și cu marca postală cuvenită, pentru trimiteria recomandată a rezoluției.

Se primesc în Internat și copile de clasele primare.

Blaj, la 23 Iulie 1933.

Direcțiunea Internatului școlilor secund. gr.-cat. de fete, Blaj

Aviz

Am onoare să aduc la cunoștința Onor. Public din Blaj și jur, cumoa mi-am mutat atelierul de încălțăminte în aceeași stradă, Str. Mitropolitul Vancea Nr. 7, (cu una casă mai sus).

Victor Băcilă,
maestru pantofar

Școala Normală greco-catolică de fete, Blaj

Condiții de primire

În conformitate cu ordinele din 18 Iulie Nr. 4357 și 4350—1928, ale P. V. Consistor arhiepiscopesc, în anul școlar 1933—1934 vor funcționa, la școala normală gr.-cat. română de învățătoare, clasele: IV, V, VI, VII.

In clasa IV-a normală, vor fi primite eleve care au reușit la examenul de clasa III liceu, gimnaz sau școala normală de fete.

Inscrierea se face *până la 31 August a. c.* la Direcțiunea Școlii Normale.

Cererile de înscriere vor fi semnate de reprezentantul legal al candidatei, cu arătarea profesiei și locuința subscrisorului.

La cerere se vor anexa:

1. Extrasul de naștere și de botez.
2. Act de vaccină.
3. Certificat dela primărie, prin care se dovedește că e fiica unui cetățean român.
4. Certificat de studii. Purtarea candidaților, notificată în certificatul de studii, va fi cel puțin „bună”.
5. Certificat dela perceptorul fiscal respectiv, în care se vor arăta amănunțit dările către stat, județ, comună, ce le plătește reprezentantul legal. Acest certificat va fi vizat de Administrația financiară.
6. Un certificat dela primărie, prin care să se arate amănunțit numărul copiilor și vârsta fiecăreia, cum și averea reprezentantului legal.
7. Un certificat dela primărie, sau autoritatea la care serveste sau e servit tatăl — dacă e funcționar de stat, județ, sau comună. În acest certificat se vor arăta serviciile civile sau militare, aduse statului în anii serviciilor.

Elevele șchioape, gângave sau cu un alt defect fizic, nu pot fi primite. (Cap. XXI, art. 452).

In clasa V-a normală. În acest an se vor primi — în limita locurilor vacante — eleve și în clasa V-a normală.

Acestea încă vor anexa la cerere actele amintite la clasa IV-a normală. Vor face examen de diferență din psihologie, materia cl. IV normală în ziua de 13 Septembrie d. m. la ora 15.

Examenul de corigență se ține în 14 Septembrie dimineața la ora 8.

Inscrierile se fac în 13 și 14 Septembrie, iar cursurile încep în ziua de 15 Septembrie.

Taxe școlare: Lei 200 — Taxă de înscriere Lei 200 — taxă de construcție, Lei 1500 — taxă de frecvență, Lei 100 — pentru stricăciuni și medic. Total 2000 Lei. Taxele se achită: la înscriere Lei 1400 —, iar la întoarcerea din vacanța Crăciunului Lei 600 —.

Toate elevele normaliste sunt obligate să aibă 2—3 bluze albe uniforme și costum național. Acelor eleve care nu le aduc acestea cu sine, le va procura școala pe spesele fiecăreia, sau le va transforma școala dacă nu vor fi confecționate conform prescrierilor.

În puterea legii în vigoare (Cap. XXI, art. 442) nici o elevă nu poate fi înscrisă la Școala Normală decât ca elevă a internatului. „Școlile Normale sunt internate” (Cap. XXI, art. 442).

Elevele școlii noastre normale vor fi în internatul școlii secundare gr.-cat. din Blaj, ale cărui condiții de primire se publică separat din partea Direcțiunii aceluia Internat.

Direcțiunea.

Aviz

Pentru părinții cari doresc să-și înscrie băieții la școala normală din Blaj

În numărul trecut al gazetei noastre s'a strecurat o greșală în publicarea acestui aviz.

Și anume, la examenul de admitere din 9 Septembrie, concurenții cari doresc să se înscrie în clasa I vor fi examinați din L. română și Aritmetică, *nu după programa clasei III secundare*, cum s'a publicat greșit, ci după programa clasei IV primare.

Din L. Română și Matematică, după programa clasei III secundare, vor fi examinați concurenții la clasa IV normală.

Liceul gr.-cat. român de băieți — Blaj

Nr. 825—1933

Aviz școlar

1. Primirea în liceu se face în baza unei cereri, care se va adresa Direcțiunii liceului până în ziua de 31 August. Cererea trebuie să fie timbrată cu 11 Lei și 1 Leu de aviație. Cererile de înscriere, cari nu vor fi timbrate, ori nu vor fi prezentate la termen, nu se vor lua în considerare.

Cereri de înscriere trebuie să înaltimeze și elevii cari au mai frecventat la școala noastră.

Elevii cari cer pentru primă dată înscrierea la liceul nostru, vor alătura la cerere următoarele acte: a) *Certificat de studii* dela școala unde au urmat în anul trecut; b) *act de botez* dela preot; c) *extras de naștere* dela matriculantul civil; d) *certificat de revaccinare*, e) *act de cetățenie*.

Elevii cari au urmat în anul trecut la Liceul nostru, vor alătura la cerere numai *Avizul școlar*.

Cererile cari nu vor avea toate documentele cerute de regulament și specificate mai sus, nu vor fi luate în considerare.

Elevii cari cer primirea în clasa I vor face *examen de admitere*. Examenul constă din probe scrise și orale la L. română și o lucrare scrisă la matematică, din materiile cl. IV primare. Taxa examenului este 50 Lei.

În cl. I vor fi înscrși numai elevii cari la 1 Septembrie a anului curent au vârsta de cel puțin 10 ani împliniți și de cel mult 13 ani.

Elevii *corigenți* vor înaltimeza cerere de admitere la examenul de corigență. După trecerea examenului de corigență vor înaltimeza cerere de înscriere în liceu.

Elevii *repetenți* vor cere înscrierea în liceu tot până în ziua de 31 August, plătiind și o taxă specială de 500 Lei. Tot până la aceasta dată se vor înaltimeza și

Cererile de înscriere la *examenul de admitere în cl. V*, precum și cererile de înscriere la *examenul de bacalaureat*, sesiunea de toamnă.

2. Examenul de admitere în cl. I se va ține în 11 Septembrie; examenul de corigență integral și de diferență în 12 și 13 Septembrie; examenul de admitere în cl. V în 13 și 14 Septembrie; examenul de bacalaureat începe în 25 Septembrie.

Inscrierea definitivă și plătierea taxelor se va face în 14 și 15 Septembrie.

3. **Taxele de înscriere sunt:**

a) *curs inferior*, cl. I—IV: înscriere 225 Lei; taxă de construcție 200 Lei; taxă de frecvență 1000 Lei. Total 1425 Lei;

b) *curs superior*, cl. V—VII: 225 Lei; taxă de construcție 300 Lei; taxă de frecvență 1200 Lei. Total 1725 Lei.

Taxele de înscriere, construcție și jumătate din taxa de frecvență se plătesc deodată, la înscriere. Rata II din taxa de frecvență se plătește cel mai târziu până la 1 Februarie 1934.

Elevii de altă naționalitate plătesc taxe speciale.

4. Pentru primirea în Internat se face cerere specială, adresată Preaveneratului Consistor Arhiepiscopesc în Blaj până la 15 August. Condițiunile de primire în Internat se publică separat.

5. Cărtire în oraș nu se pot angaja fără aprobarea Direcțiunii.

6. Cursurile încep în dimineața zilei de 16 Septembrie, după invocarea Sf. Spirit.

Direcțiunea

Dela școala gr.-cat. de Arte și Meserii „Sf. Iosif” Blaj

Nr. 368—1933

Aviz școlar

La școala gr.-cat. de Arte și Meserii Blaj, anul școlar 1933—34 va funcționa cu toate clasele, adică cu cl. I, II, III, IV și cl. V.

Școala are 3 secții: tâmplărie, rotărie și lăcătușerie-mecanică.

Elevii cari doresc să se înscrie în cl. I trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

1. Etatea 12—15 ani, 2. Absolvent de cel puțin 4 cl. primare. Dispensă de vârstă până la un an acorda On. Minister al Instrucțiunii Cultelor și Artelor. Cererile de înscriere timbrate legal se vor înaltimeza către Direcțiunea acestei școli până la 10 Septembrie 1933 cu următoarele acte: 1. Certificat școlar, 2. Extras de naștere și 3. Buletin de revaccinare.

Elevii cari doresc a se înscrie în cl. II—V vor înaltimeza cererea până la 25 August 1933.

Examenul de corigență se ține la 3 Sept. c., iar examenul de primire (pentru elevii din clasa I) la 15 Septembrie c. Examenul de primire se ține din L. română, aritmeticii geometrie, numai la caz că vor fi prea mulți concurenți în cl. I.

Practica de atelier pentru elevii din cl. II—V începe la 1 Sept., iar pentru elevii din cl. I începe la 15 Sept. c. Cursurile teoretice încep la 2 Octombrie ora 8 dimineața pentru toate clasele.

Școala are internat pentru 60 elevi. Elevii din internat vor aduce următoarele vesminte: 1 saltea, 2 cearceafuri, 1 perină, 2 fețe de perină, 1 țol sau plapomă, 2 fețe de plapomă, 3 ștergere și cel puțin 4 rânduri de schimburi (cămeși, izmene, ciorapi etc.).

1. Taxa de înscriere 200 Lei anual.
2. Taxa pentru stricăciuni 200 Lei anual.
3. Taxa de întreținere în internat 2200 Lei pentru elevii dela secțiile tâmplărie și rotărie, iar pentru elevii dela secția lăcătușerie-mecanică 3500 Lei anual.
4. Taxa examenului de corigență 100 Lei de obiect.

Taxa pentru întreținere în internat se plătește în 3 rate egale, anume: rata I la înscriere, rata II la Crăciun și rata III la Paști. Celelalte taxe se plătesc integral la înscriere.

Reduceri de taxe. Dela taxa de înscriere și stricăciuni nu se acorda reducere. Dela taxa de întreținere în internat se acorda reducere elevilor săraci și merituosi și mai ales elevilor din părinți cari au merite pentru prosperitatea materială și morală a Institutelor din Blaj.

Blaj, la 1 August 1933.

(163) 1—1

Direcțiunea

Școala Superioară de Menaj „Sf. Tereza” Cluj, Str. Avram Iancu Nr. 58.

Aviz școlar

Cu începutul anului școlar 1932—33 Congregația Surorilor „Sf. Maria” a deschis la Cluj în str. Avram Iancu No. 58 o școală superioară de menaj pusă sub ocrotirea Episcopiei de Cluj-Gherla.

Această școală, fiind singura de acest fel în Ardeal, are o foarte mare importanță pentru nevoile culturale din Transilvania, având menirea de a forma, din viitoarele mame,

MITROPOLIA GRECO-CATOLICĂ BLAJ

Nr. 3988—1933.

TABLOUL

Catedrelor vacante dela școalele secundare gr.-cat. române din BLAJ

Tipul școlii	Școala	Nrul de ordine al catedrei	Catedra	Observări
E.	Liceul gr.-cat. de băieți	2	Religia gr.-cat.	
		4	Română-latină	
		6	Română	
		8	Latină-elină	
		10	Franceză	
		16	Filosofie-drept	
		19	Șt. fizico-chimice-matematici	
		20	Șt. fizico chimice-matematici	
		23	Muzică	
		24	Desemn-caligrafie	
26	Educație fizică			
C.	Liceul gr.-cat. de fete	2	Română-latină	
		4	Latină-elină	
		10	Șt. Fizico-chimice	
		13	Desemn-caligrafie	
		14	Educația fizică	
15	Gospodărie			
C.	Școala Normală gr.-cat. de învățători	1	Religia gr.-cat.	
		2	Română-latină	
		4	Franceză	
		7	Geografie	
		9	Științele fizico-chimice	
		10	Științele naturale	
		14	Lucru manual	
		17	Științele agricole	
18	Violină			
			1 post de învățător la școala de aplicație.	
C.	Școala Normală gr.-cat. de învățătoare	1	Religia gr.-cat.	Se compl. cu istoria Se compl. cu șt. naturale Se compl. cu fiz.-chim. Se compl. cu violina
		3	Română-Datoriile învățătorilor	
		4	Franceză	
		7	Geografie	
		8	Matematici	
		12	Muzică	
		15	Țesut și lucru de mână	
		16	Gospodărie	
C.	Școala comercială superioară gr.-cat. de băieți	1	Limba franceză și corespondența comercială	Complectată cu caligrafie Compl. cu religia Compl. cu caligrafie și desen Compl. cu desen
		3	L. italiană și corespondența comercială	
		4	Studiul comerț. și contab. și coresp. română	
		5	Birou comercial și corespondența română	
		7	Geografia economică	
		8	Mărfuri, științele naturale și chimie	
9	Științele juridico-economice			
C.	Școala comercială superioară gr.-cat. de fete	1	L. franceză și corespondența comercială	
		2	L. germană și corespondența comercială	
		3	L. italiană și corespondența comercială	
		4	Științele comerciale (catedra de teorie)	
		5	Științele comerc. (catedra de aplicațiuni practice)	
		6	Aritmetica comercială	
		8	Științele naturale, mărfuri, fizico-chimice	
		9	Științele juridico-economice	
	Școala gr.-cat. de Arte și Meserii » Sf. Iosif »			Salar de bază 1600 Lei Salar de bază 1600 Lei Salar de bază 1000 Lei Salar de bază 1000 Lei Salar de bază 1000 Lei

bune gospodine, pricepute conducătoare ale casei și competente educatoare ale familiei.

Prin Jurnalul Consiliului de Miniștri No. 443—1933, s'a aprobat convenția încheiată între Episcopia de Cluj-Gherla și Ministerul Instrucțiunii, Cultelor, și Artelor referitoare la funcționarea acestei școli, care a fost declarată „școală de stat cu caracter greco-catolic”. Asigurându-se pe deplin dreptul ei de publicitate, școala va putea elibera absolventelor ei diplome echivalente cu diplomele celorlalte școli ale Statului.

Școala are un curs elementar cu 4 clase, și unul normal superior cu 2 ani. În anul școlar 1932—33 a funcționat cl. I și a IV din cursul elementar și anul I din cursul normal superior. Cu începutul anului școlar 1933—34 vor funcționa cl. I și II-a din cursul elementar, anul I și II din cursul superior.

La cursul inferior se primesc, în clasa I, absolventele școlii primare, iar în cl. II elevele, cari au absolvit cl. I secundară, gimnaziu sau școală normală. În cursul superior se primesc fete cu bacalaureat sau diplomă de învățătoare.

După absolvirea cursului inferior, elevele vor face 2 ani de practică la Ploești sau Iași, de unde vor primi diplomă de maestră de gospodărie pentru școlile de menaj, fiind salarizate ca maestrele școlilor secundare. Absolventele cursului superior vor obține diplomă de profesoare de gospodărie pentru școlile secundare, gimnazii, școli normale, comerciale, profesionale, putând fi și profesoare de științele menajului și școlile de menaj de orice grad, fiind salarizate ca profesoarele școlilor secundare.

Activitatea ambelor cursuri se desfășoară prin lecțiuni practice și teoretice. Cursurile practice se predau înainte de masă în atelierle de bucătărie, spălat-călcăt, țesut și croitorie. Cursurile teoretice, cari împărtășesc elevelor cunoștințe generale și speciale de științele menajului, se predau după masă între orele 2—7.

Pe lângă elevele ordinare, cari trebuie să întrunească condițiile prevăzute mai sus și cari la absolvire vor primi o diplomă, se primesc și persoane cari nu reflectează la aceasta, și vreau numai să se perfecționeze în unul din atelierle de bucătărie, spălat-călcăt, țesut, croitorie și lucru de mână. În ori care din aceste ateliere durata practicii nu poate fi mai mică de 3 luni. Practicantele pot primi o dovadă despre practica făcută și rezultatul obținut.

Cererile de primire se vor adresa Direcțiunii Școlii în Cluj, str. Avram Iancu Nr. 58, alăturându-se următoarele acte:

a) Pentru cursul inferior: 1. certificat de absolvire a școlii primare, 2. Certificat de naționalitate, 3. Certificat de naștere, 4. Extras de botez și 5. Certificat de vaccinare.

b) Pentru cursul superior: 1. Diploma de bacalaureat sau de învățătoare, 2. Certificat de naționalitate, 3. Certificat de naștere, 4. Extras de botez și 5. Certificat de vaccinare.

Taxa de internat este 1100 Lei lunar (se plătește și vacanța de Crăciun și Paști). Taxa de baie Lei 200, taxă de tacâm Lei 50, uzarea mobilierului, stricăciuni 400 Lei la an. Taxă școlară 1600 Lei, taxă de înscriere 300 Lei. Elevele cărora se va permite să stea la părinți, vor plăti o suprataxă de 800 Lei. — Inscriserile se fac în zilele de 12, 13 Septemvrie. Cursurile încep în 15 Septemvrie.

Alte amănunte se pot cere dela

Direcțiunea Școlii Superioare de Menaj „Sf. Tereza” din Cluj
Str. Avram Iancu No. 58.

Candidații și candidatele doritori de a ocupa catedrele de mai sus trebuie să îndeplinească condițiile prevăzute pentru profesorii și maestrii suplینitori în Legea învățământului secundar și să fie de religie greco-catolică.

Doritorii de a ocupa posturile dela școlile de aplicație vor avea se întrunească condițiile prevăzute la Art. 213 din Legea învățământului primar și normal-primar și să fie de religie greco-catolică.

Cererile de numire, însoțite de toate actele justificative (calificație, numiri anterioare, certificate de serviciu și extras de naștere) se vor înainta cel mai târziu până la 25 August a. c.

Blaj, din ședința consistorială ținută la 25 Iunie 1933,

VASILE SUCIU
Arhiepiscop și Mitropolit.